

NOVI INFORMATIČKI IZAZOVI - DIGITALIZACIJA POSLOVANJA

Počela je “Četvrta industrijska revolucija”

Piše: Nikola Marković, predsednik Društva za informatiku Srbije

Informacione i komunikacione tehnologije (IKT) postale su osnovna infrastruktura za poslovanje i život svuda u svetu, pa i u nas. Njihove primene i posebno digitalizacija poslovanja su danas uslov za razvoj i opstanak kompanije u takmičenju sa konkurencijom. U Evropskoj uniji se na digitalizaciji poslovanja radi u okviru projekta “Četvrta industrijska revolucija”. Kako digitalizovati poslovanje?

Digitalizacija poslovanja podrazumeva analiziranje, preispitivanje i redizajniranje skoro svih poslovnih aktivnosti sa stanovišta mogućnosti da se one efikasnije i racionalnije obavljaju kroz odgovarajuće primene računara, mobilnih uređaja, raznih drugih IKT uređaja i odgovarajućeg softvera i interneta. Cilj je eliminacija: ručnih procedura, dokumenata na papiru, ponovnog prikupljanja podataka koji već postoje u bazama podataka, nepotrebnih radnih operacija i njihova zamena efikasnijim digitalizovanim (automatizovanim) procedurama i aktivnostima.

Digitalizacija poslovanja podrazumeva ukupnu digitalnu transformaciju poslovanja i promene procesa rada i organizacione strukture.

Za digitalizaciju su neophodni: odgovarajući pravni okvir, stručnjaci za digitalizaciju poslovanja i finansijska sredstva. Potrebna finansijska sredstva nisu velika i, skoro po pravilu, vraćaju se već u drugoj godini od digitalizacije.

Gartner predviđa da će do 2020. godine oko 80 odsto poslovnih postupaka biti redizajnirano, izmenjeno ili eliminisano kroz digitalizaciju i poboljšan pristup informacijama.

Ginter Etinger, komesar za digitalnu ekonomiju i društvo, kaže “EU se nalazi pred izazovom da iskoristi Četvrtu industrijsku revoluciju za svoj razvoj

i napredak”. On upravo radi na pripremi Strategije i Akcionog plana za podršku digitalizaciji evropske industrije. “Četvrta industrijska revolucija” je bazirana na IKT i koristi i najnovije digitalne mogućnosti kao što su: “big data”, “internet of things”, „poslovanje u oblaku“, robotika i sl.

Očekivani efekti od digitalizacija poslovanja se ogledaju u porastu prihoda i kvaliteta privređivanja (produktivnost, ekonomičnost i efikasnost rada), pojavi novih proizvoda i usluga, otvaranju novih investicija, širenju tržišta, kreiranju novih efikasnijih poslovnih modela, otvaranju novih radnih mesta, porastu kvaliteta života i dr.

Novi proizvodi i usluge se prihvataju jer imaju bolje performanse i niže cene. Ekonomičnost se povećava kroz smanjivanje troškova za materijal, energiju i ljudski rad.

Ukupno, povećava se konkurentnost i time obezbeđuje opstanak na tržištu.

Razvoj digitalizacije poslovanja ima pozitivne efekte ne samo na poslovanje kompanija, već i na rast tržišta u celini i investicionu aktivnost i zato se podržava od strane Evropske unije, vlada i međunarodnih finansijskih institucija.

Izvesne rezultate u digitalizaciji poslovanja u Srbiji već imaju pojedina naša preduzeća, banke, državni organi i javna preduzeća koji su delimično digitalizovali pojedine svoje poslove. Poslovne banke su digitalizovale većinu poslova platnog prometa i time opstale u trci za klijentima u uslovima velike konkurencije.

Poreska uprava Srbije (www.poreskauprava.gov.rs) je digitalizovala većinu poslova prijave, obračuna i naplate poreza i doprinosa. Efekti su: smanjivanje troškova kod poreskih službi i poreskih obveznika, povećavanje poreskih prihoda, eliminacija dokumenata na papiru i komunikacije preko šaltera i rast zadovoljstva korisnika.

Na portalu eUprava (www.euprava.gov.rs) već postoji oko 550 elektronskih servisa za građane i privredu, ali su to uglavnom samo delimično digitalizovani servisi. Najveći efekti se očekuju od masovne digitalizacije poslovanja preduzeća, koja na taj način treba da povećaju sopstvenu konkurentnost na domaćem i inostranom tržištu.

Ogromne su potrebe da se i u Srbiji digitalizacija poslovanja iskoristi za privredni razvoj i bitno unapređivanje poslovnih sistema i efekata privređivanja.

Menadžmenti su mahom neinformisani o prednostima digitalizacije poslovanja, ili ophrvani svakodnevnim problemima za opstanak kompanije.

Proces digitalizacije poslovanja treba da bude podržan pre svega: odgovarajućim propisima, edukacijom kadrova, podsticajima za nabavku adekvatne IKT opreme i softvera i afirmisanjem uspešnih iskustava.

Zato su neophodni: usvajanje Zakona o elektronskom poslovanju i Zakona o arhiviranju elektronskih dokumenata, širenje primena eUprave, razvoj eTrgovine, primena elektronske fakture i dr.

Kompanije koje izostanu ili kasno pristupe procesu digitalizacije poslovanja rizikuju da izgube tržište i kao nekonkurentne nestanu. To se u svetu već dogodilo sa nekim bankama i kompanijama gde je digitalizacija poslovanja kasnila.

Treba iskoristiti rana upozorenja koja stižu, pre svega sa inostranih tržišta, i ubrzati domaće aktivnosti na digitalizaciji poslovanja. Digitalizacija poslovanja je neminovnost koja će se dogoditi, pre ili kasnije. Bolje je pre!